

5. Underhill A. Pronunciation-the poor relation. British council. URL: <https://www.teachingenglish.org.uk/article/pronunciation-poor-relation>

6. Underhill A. Sound Foundations: Learning and Teaching Pronunciation (2nd edition): Macmillan Education, 2nd edition, 2005. 210 p.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-227-2-109>

**HEURISTIC APPROACH TO THE ORGANIZATION
OF STUDENTS' SCIENTIFIC WORK
IN FOREIGN LANGUAGE CLASSES**

**ЕВРИСТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ
НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ**

Plokhuta T. M.

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Senior Teacher at the Department of
Foreign Languages
Sumy State University
Sumy, Ukraine*

Плохута Т. М.

*кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри
іноземних мов
Сумський державний університет
м. Суми, Україна*

На сьогодні в Сумському державному університеті простежується тенденція до активного залучення студентів до науково-дослідної діяльності, участі в наукових конференціях. Створення творчих наукових робіт є одним з важливих і актуальних способів формування в здобувачів освіти умінь самостійної пізнавально-творчої діяльності, зокрема грамотно працювати з інформацією, а також аналізувати й презентувати її. Проте згідно з результатами аналізу створених студентами пізнавально-творчих продуктів (анотацій, рецензій статей відомих науковців, власних студентських наукових статей, тез, усних доповідей за фаховим спрямуванням, письмових професійних проблемних творів, наукових рефератів тощо) довів, що творчі освітні наукові роботи, зокрема з дисципліни «Іноземна мова», не завжди відповідають вимогам якості, а студенти недостатньо володіють уміньми самостійної пізнавально-творчої діяльності.

Велике значення для формування дослідницьких умінь мають завдання пізнавально-творчого характеру, у нашому дослідженні це

телепрезентація. Авторське евристичне завданням «Телепрезентація» у рамках дисципліни «Іноземна мова» розглядається як: а) вид пізнавально-творчого завдання, метою якого є пошук, аналіз суб'єктивно нової для студента інформації іноземною мовою (як правило професійного спрямування) з подальшим записом усної доповіді на відеокамеру та презентацією її «широкому загалу»; б) засіб оцінювання результатів пізнавально-творчої діяльності студентів, що надає можливість достатньо об'єктивно виміряти швидкоплинну усну доповідь за допомогою чітко визначених критеріїв оцінювання, завдяки «фіксації» її форми у вигляді відеозапису та можливості не однократного перегляду пізнавально-творчого продукту студента для його корекції та вдосконалення [3].

Для виконання творчих завдань наукового характеру на заняттях з англійської мови доцільно використовувати серію завдань на основі евристичних запитань.

На практичних, консультаційних заняттях і під час самостійної роботи студенти опановували евристичні приписи для підготовки та проведення публічного виступу, розроблені Г. Онуфрієнко [1], в основу яких покладені евристичні запитання, що були перекладені англійською мовою.

How to make a statement in the process of proof or refutation

1. Divide the original statement into components.
2. What sequence is it better to use your statements in?
3. How can I change the statement by reinforcing it?
4. What is the main thing in the statement, how can this be proved?
5. On the basis of what you have established the truth or falsity of the statement (authoritative opinion, statistics, observation, personal experience, etc.)?
6. What follows from your statements?
7. What is the degree of proof or refutation that you achieve as a result of your statements?
8. Does your evidence or statement call for action?

Creative task. Try first without a heuristic purpose, and then use it to prove that knowledge of two foreign languages makes a graduate more competitive and in what situations?

Іншим прикладом інструменту критичного мислення, який був застосований для групового обговорення інформації та індивідуального мислення, є процес, розроблений Едвардом де Боно, який використовує «Шість мислячих капелюхів», щоб змусити групу подумати, оцінити результати цього мислення та вирішити, що слід зробити далі. “Six Thinking Hats” [6] пропонує альтернативний спосіб подивитися на речі за допомогою серії евристичних запитань [4], що стимулюють критичне

мислення, дають студентам можливість досліджувати об'єкти пізнання під різними кутами, порівнювати їх з іншими, детальніше аналізувати й оцінювати їх недоліки та переваги, знаходити способи використання об'єкта в повсякденному житті та перспективи його подальшого розвитку.

Найважливішим у межах нашого експерименту був етап оцінювання публічного виступу наукового характеру. Формат *теленпрезентації*, відео запису усного виступу студента англійською мовою, дозволяє детальніше проаналізувати освітній продукт, визначити його недоліки й переваги, врахувати його зміст, вербальну і невербальну ефективність за допомогою ґрунтовно описаних критеріїв у Speech and Presentation Scoring Rubrics (автори Н. Муліна, Т. Плохута) [2].

Перед тим, як виступити з презентацією, на різних етапах студентам пропонували Presentation Checklists [5], а саме Quick checklist to avoid failure, Check off each step of the writing process, Speaker Practice Checklist, щоб переконатися, що вони нічого не пропустили.

Логічним завершенням кропіткої роботи над професійно спрямованою доповіддю є її публічне презентування на конференціях. Студенти мають змогу виступати зі своїми професійно-творчими доробками на щорічних студентських науково-практичних конференціях англійською мовою.

Отже, застосування на практиці евристичного підходу, а саме Heuristic instructions for training and public speaking, Critical Thinking Question Tool “Six Thinking Hats”, Presentation Checklists (Quick checklist to avoid failure, Check off each step of the writing process, Speaker Practice Checklist), для самостійного виконання студентами творчих завдань наукового характеру довело, що уміння ставити евристичні запитання допомагає здобувачам освіти детальніше окреслити межі знаного й незнаного, знаходити новизну в досліджуваній проблемі, окреслити перспективи подальших наукових розвідок.

Література:

1. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навчальний посібник з алгоритмічними приписами. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 392 с.

2. Організація наукової роботи студентів на заняттях з іноземної мови: евристичний підхід. Т. М. Плохута, І. О. Зайцева, О. І. Нефедченко. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 47. Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 291–295. URL: <http://www.innovpedagogy.od.ua/vip47> DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2022/47.57>.

3. Плохута Т. М. Евристичне тестове завдання як ефективний засіб діагностики й оцінювання самостійної пізнавально-творчої діяльності

студентів. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи* : збірник наукових праць. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Харків, 2011. Вип. 35. С. 97–107.

4. Плохута Т. М. Евристичні запитання як основа критичного мислення. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології* : науковий журнал / за ред. А. А. Сбруєва, О. Є. Антонова, Дж. Бішоп та ін. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2015. № 9 (53). С. 383–390.

5. Business Presentation Checklist: URL: <https://business.tutsplus.com/articles/making-great-business-presentations--cms-33062>

6. Worksheet for 6 thinking hats. URL: <https://www.dau.edu/tools/Documents/Coaching%20Guide/resources/6%20Thinking%20Hats%20-%20Parallel%20Thinking%20Worksheet.pdf>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-227-2-110>

**THE ROLE OF INTERACTIVE APPROACH
IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING TO STUDENTS
OF NON-LANGUAGE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS**

**РОЛЬ ІНТЕРАКТИВНОГО ПІДХОДУ
У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИЙ МОВИ СТУДЕНТІВ
НЕМОВНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Pogorielova T. F.

*Senior lecturer at the Department
of Foreign languages
National Academy of Statistics,
Accounting and Audit
Kyiv, Ukraine*

Погорєлова Т. Ф.

*старший викладач кафедри
іноземних мов
Національна академія статистики,
обліку та аудиту
м. Київ, Україна*

Сучасні вимоги до професійної підготовки студентів вищих навчальних закладів передбачають формування у них іншомовної комунікативної компетенції на міжпредметній основі, використовуючи новітні технології навчання.

Викладання іноземної мови у немовних закладах вищої освіти відбувається головним чином на практичних заняттях, тому професійно орієнтований підхід до навчання предмету є найбільш